

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–март 2015.

Април 2015.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У прва три месеца ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован, откривене су укупно 1.552 фалсификоване новчанице готовог новца, што је преко два пута више него у истом периоду претходне године, када је откривено 707 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то повећање износи 2,6 пута (1.993.900,00 динара у првом тромесечју 2015. у односу на 754.970,00 динара у истом периоду 2014). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

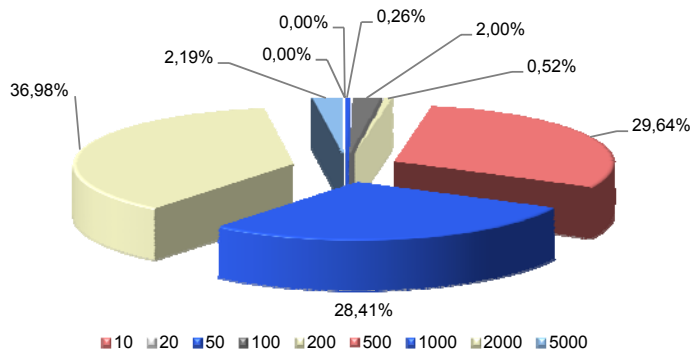
Табела 1. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–март 2015.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	34	574	441	460	8	31	4	0	0	1.552
Учешће у %	2,19	36,98	28,41	29,64	0,52	2,00	0,26	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификованих новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 2000, 500 и 1000 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 95% броја фалсификованих новчаница готовог новца.

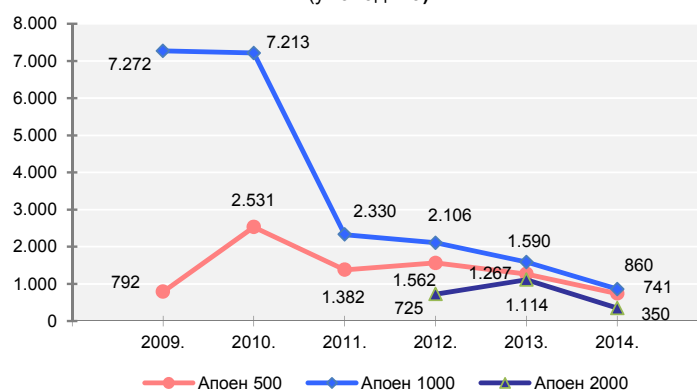
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–март 2015.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. приказано је кретање броја комада откривених фалсификата три најзаступљенија апоена динара у последњих шест година.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

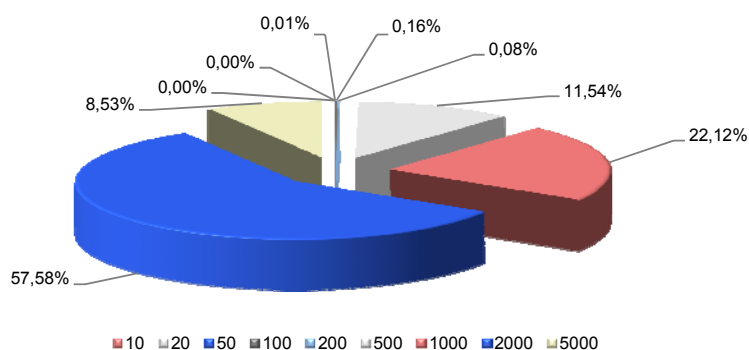
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификованих новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 динара, затим 1000, 500 и 5000 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,8% фалсификованих новчаница готовог новца.

Табела 2. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–март 2015.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	170	1.148	441	230	1,6	3,1	0,2	0	0	1.993,9
Учешће у %	8,53	57,58	22,12	11,53	0,08	0,15	0,01	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–март 2015.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 31. марта 2015. износио 268 милиона комада новчаница, или 143,47 милијарди динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено свега 5,8 комада фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају откривено је свега 13.897,9 динара фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 31. 03. 2015.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	2.642.519	13.212.595.000
2000	23.274.625	46.549.250.000
1000	65.977.400	65.977.400.000
500	18.440.012	9.220.006.000
200	18.412.906	3.682.581.200
100	23.397.503	2.339.750.300
50	23.866.482	1.193.324.100
20	37.256.151	745.123.020
10	54.773.830	547.738.300
Укупно:	268.041.428	143.467.767.920

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–март 2015. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати, откривено је 367 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, или за 42,8% више него у истом периоду 2014. године, када је откривено 257 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

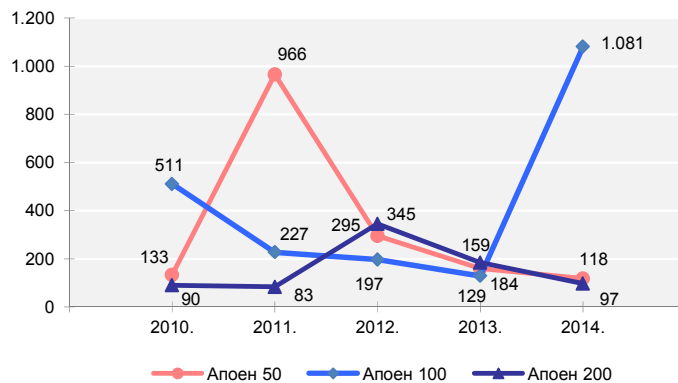
Табела 4. Преглед откривених фалсификованих новчаница ефективног страног новца, јануар–март 2015.
(у комадима)

Валута	EUR						Укупно	USD		Укупно	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20	10	EUR	100	1	USD		
Комада	8	64	129	52	18	2	273	89	1	90	4	367
Учешће у %	2,2	17,4	35,2	14,2	4,9	0,5	74,4	24,2	0,3	24,5	1,1	100

Извор: Народна банка Србије.

У истом периоду откривена су укупно 273 комада фалсификованих новчаница евра, што је 2,7 пута више него у прва три месеца претходне године, када су евидентирана 102 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра од 50, 100 и 200 евра у последњих пет година приказан је на Графикону 4.

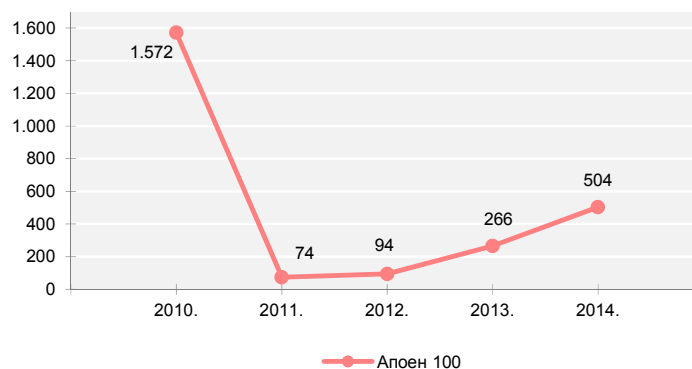
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У прва три месеца ове године откривено је 90 фалсификованих новчаница америчког долара, што је за 33,3% мање него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 135 комада тих новчаница. Од јануара до марта ове године евидентиран је готово искључиво фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих пет година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

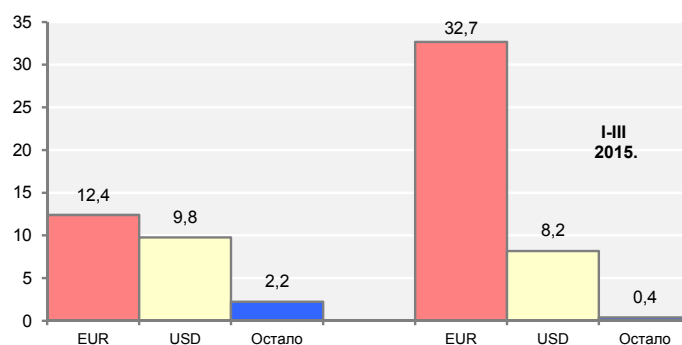

Извор: Народна банка Србије.

Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице две валуте: немачке марке (три комада) и британске фунте (један комад).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификованих новчаница појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос у истом периоду претходне године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 6).

Графикон 6. Утврђени фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар-март 2014. и 2015.
(износ у хиљадама EUR)

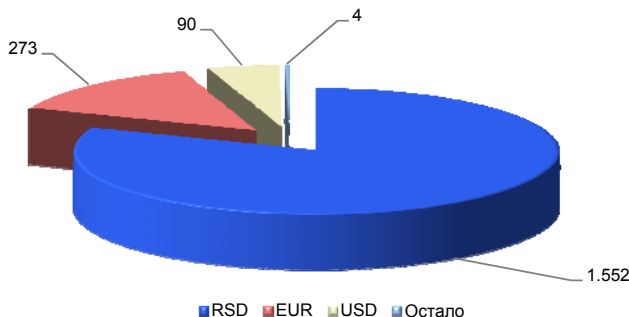

Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар-март 2015. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница откривених у периоду јануар-март 2015.
(у комадима)

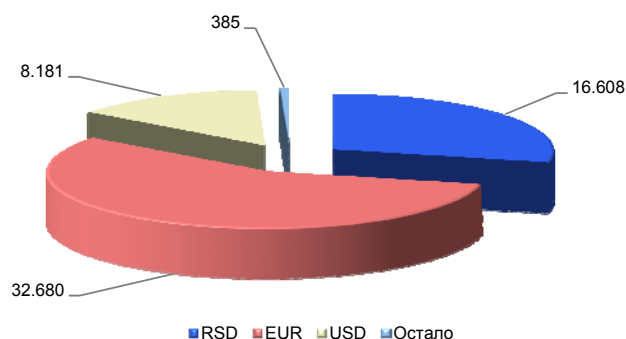
Извор: Народна банка Србије.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (80,9%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у прва три месеца 2015. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 8).

**Графикон 8. Валутна структура
фалсификованих новчаница откривених
у периоду јануар–март 2015.**

(износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (56,5%), затим домаће валуте (28,7%) и америчког долара (14,1%).